

Trinajsta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Blagoevgrad (Bolgarija), 20.–24. julij 2015

Rešitve nalog individualnega tekmovanja

Naloga št. 1. nahuatl:

- 1: *cē*, 2: *ōme*, 3: *ēyi*, 4: *nāhui*;
- 5: *mäcuilli*, 10: *mahtlactli*, 15: *caxtölli*;

α	
1:	<i>ceM</i>
2:	<i>ōm</i>
3:	<i>yē</i>
4:	<i>nāuh</i>
5:	<i>mäcuil</i>

 20^β

20:	<i>pōhualli</i>
400:	<i>tzontli</i>
8000:	<i>xiquipilli</i>

- 7: *chicōme*;
- $\gamma + \delta$, $\left\{ \begin{array}{l} \gamma \in \{10, 15\}, 1 \leq \delta \leq 4 \\ \gamma = \alpha \times 20^\beta, 1 \leq \delta < 20^\beta \end{array} \right\}$: γ -oM- δ ,
- $M = \begin{cases} m & \text{pred } m, p \text{ ali samoglasnikom;} \\ n & \text{v ostalih primerih.} \end{cases}$

arammba:

- 1: *ngámbi*, 2: *yànparo*, 3: *yenówe*, 4: *asàr*, 5: *tambaroy*, 6: *nimbo*;
- $\alpha \times 6, 2 \leq \alpha \leq 5$: α *tàxwo*;
- $6^2 = 36$: *fete*, $6^3 = 216$: *tarumba*, $6^4 = 1296$: *ndamno*, $6^5 = 7776$: *weremeke*;
- $\alpha \times 6^\beta, 2 \leq \beta$: α 6^β ;
- $\alpha \times 6^\beta + \delta, 0 < \delta < 6^\beta$: $\alpha \times 6^\beta$ δ .

$$\begin{array}{rcl}
 \begin{array}{rcl}
 11^{10+1} & = & 110^{5 \times 20+10} & (1) \\
 1 \times 20 & & 2 \times 20 & \\
 20 \times 2 & = & 40 & (2) \\
 \hline
 \end{array}
 &
 \begin{array}{rcl}
 1+1 & = & 1 \times 2 & (7) \\
 1+4 & = & 5 & (8) \\
 \hline
 \end{array}
 &
 \begin{array}{rcl}
 12^{2 \times 6} + 60^{36+4 \times 6} & = & 72^{2 \times 36} & (9) \\
 3 \times 6 & & 36+3 \times 6 & \\
 3 \times 18 & = & 54 & (10) \\
 \hline
 \end{array}
 \\
 \begin{array}{rcl}
 (a) \quad 67^{3 \times 20+(5+2)} + 14^{10+4} & = & 81^{4 \times 20+1} & (3) \\
 5+2 & = & 7 & (4) \\
 13^{10+3} \times 3 & = & 39^{1 \times 20+(15+4)} & (5) \\
 5 \times 3 & = & 15 & (6) \\
 \hline
 \end{array}
 &
 \begin{array}{rcl}
 6 \times 36 & = & 216 & (11) \\
 2 \times 6 & & 3 \times 6 \\
 6+12 & = & 18 & (12) \\
 \hline
 \end{array}
 &
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 3 \times 400 + 4 \times 20 + (15 + 1) \\ 1296 & = & 1296 \end{array} \quad (13)$$

$$\begin{array}{rcl} 1 \times 400 + 1 \times 20 + (10 + 2) \\ 432 & = & 432 \end{array} \quad (14)$$

$$\begin{array}{rcl} 1 \times 400 & & 216 + 5 \times 36 + 4 \\ 400 & = & 400 \end{array} \quad (15)$$

$$\begin{array}{rcl} 1 \times 8000 & & 7776 + 216 + 6 + 2 \\ 8000 & = & 8000 \end{array} \quad (16)$$

- (b) • $42 = 2 \times 20 + 2$: öm-pöhualli-om-öme;
 • $494 = 1 \times 400 + 4 \times 20 + 10 + 4$: cen-tzonli-on-náuh-pöhualli-om-mahtlactli-on-náhui.
- (c) • $43 = 36 + 6 + 1$: fete nimbo ngámbi;
 • $569 = 2 \times 216 + 3 \times 36 + 4 \times 6 + 5$: yànpa tarumba yenówe fete asàr tàxwo tambaroy.

Naloga št. 2. Struktura glagolske oblike:

- I. — **me-**: trdilna oblika, sedanjik, povedni naklon,
— KOREN,
— **-pe** ‘res’, **-fe** ‘pretvarjati’, **-f** ‘znati’, **-n** — nedoločnik.

V tem delu besede:

1. C + -C > CəC (**de** + **-f** + **-n** > **de-f-ə-n**, **me-** + **bəb** + **-pe** > **me-bəb-ə-pe**).
2. Naglas dobi zadnji zlog, če je zaprt, drugače je naglašen predzadnji zlog (**defən** > **defən**, **mešxepe** > **mešxépe**).
3. CéC(C)e > CáC(C)e (**méšxe** > **mášxe**, **mešxépe** > **mešxápe**).

- II. **-xe** — množina, **-t** — preteklik, **-me** — pogojni naklon, **-qəm** — nikalna oblika.

Odgovori:

- (a) **zəqén** *gristi*
medéf *zna šivati*
medáfe *pretvarja se, da šiva*
səfən *znati goreti*
megʷəš'ə?e *govori*
mebəb *leti*
- (b) **çentχʷéfme** *če zna drseti*
šxáfxexəqəm *ne pretvarjajo se, da jejo*
bəbáft *je znal leteti*
šxet *je jedel*
təgʷərəgʷəpeme *če res trepeta*

(c)	mádexe	šivajo
	mebəbófexe	pretvarjajo se, da letijo
	sépet	res je gorel
	šxéfqəm	ne zna jesti
	gʷəš'ě?exeme	če govorijo
	meʒáqexe	grizejo

Naloga št. 3.

- (a) 1. Prva črka ostane enaka.
 2. Izbriši *h* in *w*.
 3. Zamenjaj vse soglasnike s števkami (črke, katerih najpogosteje izgovorjave so si med seboj podobne, so združene):
<i>bpv (f)</i>	<i>cgjkqs (xz)</i>	<i>dt</i>	<i>l</i>	<i>mn</i>	<i>r</i>
1	2	3	4	5	6
4. Združi katerokoli zaporedje dveh ali več enakih števk v eno samo števko.
 5. Izbriši vse samoglasnike (*a, e, i, o, u, y*).
 6. Pusti le prve tri števke ali pa dodaj ničle na desno, tako da dobiš šifro dolgo eno črko in tri cifre.
- (b) *Allaway*: A400, *Anderson*: A536, *Ashcombe*: A251, *Buckingham*: B252, *Chapman*: C155, *Colquhoun*: C425, *Evans*: E152, *Fairwright*: F623, *Kingscott*: K523, *Lewis*: L200, *Littlejohns*: L342, *Stanmore*: S356, *Stubbs*: S312, *Tocher*: T260, *Tonks*: T520, *Whytehead*: W330.
- (c) *Ferguson*: F622, *Fitzgerald*: F326, *Hamnett*: H530, *Keefe*: K100, *Maxwell*: M240, *Razey*: R200, *Shaw*: S000, *Upfield*: U143.

Naloga št. 4. Pravila:

- Vrstni red besed: V P (S/O); S/O P V Poss, V P Poss; S Poss.
- V = glagol (preteklik → prihodnjik: *-bi* → *-ba*, \emptyset → *-jba*).
- S = osebek (samostalnik). Osebek prehodnega glagola dobi končnico *-ni*.
- O = predmet (samostalnik).
- P = zaimki (osebek + predmet) + čas:
 - osebek:
 - * 1. os. *ngV-*,
 - * 2. os. *nyV-*,
 - * 3. os. $\begin{cases} \text{neprehoden glagol: } \mathbf{gV-} \\ \text{prehoden glagol: } \begin{cases} \text{moški spol } \mathbf{gVnV-} \\ \text{ženski spol } \mathbf{ngVyV-;} \end{cases} \end{cases}$
 - predmet: 1. os. *-ngV*, 2. os. *-nyV*, 3. os. \emptyset ;

- **V** so samoglasniki (preteklik: *i, ..., i, a*; prihodnjik: *u, ..., u*).

• Poss = lastnina: $\left\{ \begin{array}{l} ‘+’: -ngu \\ ‘-’: -wa \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{l} \text{lastnik} \\ \text{moški spol: } -ji \\ \text{ženski spol: } -nya \end{array} \right\}$

- (a) 1. *Alayuluđba nguyunyu bungmanyani.* Starka te bo našla.
 2. *Yagu gininya.* Zapustil te je.
 3. *Janji darrangguwaji.* Pes nima palice.
 4. *Ngirra nya alanga.* Ukradel si dekle.
 5. *Daguma nyinga.* Udaril si me.
 6. *Dirragbi ga balamurrungunya.* Skočila je s sulico.
- (b) 7. Zapustil me boš. *Yagujba nyungu.*
 8. Zdravnik je spal. *Gulugbi ga ngunybulugi.*
 9. Moški bo pobegnil z denarjem. *Juwa gu bardba gjilulunguji.*
 10. Ukradel bo psa. *Ngirrajba gunu janji.*
 11. Dekle te je videlo. *Ngajbi ngiyinya alangani.*

Naloga št. 5.

(a) $(\circ) \frac{\circ\circ \circ\circ}{\varpi \varpi} \circ \frac{\circ\circ \circ\circ}{\varpi \varpi}, \quad \left| \begin{array}{l} \circ = V (\text{a, e, i, o, u}) \\ \varpi = VV (\text{aa, ee, ii, oo, uu}) \end{array} \right.$

(b)	36. war	is—maa—ciil	daa-	rood	×
	37. dir mi-	yaad	wa-	daag-	taan
	38. laba-	daad	ka	duu-	diye
	39. ka jan-	na-daad		daa-	hiye
	40. adi-	ga i-	yo	deris-	kaa
	41. diga-	xaar-	ka	mari-	yoo
	42. ciid i-	yo doo-		lo di-	raac
	43. noo-	ma kee-		neen	darka
	44. ka-	la de-	yaa-	yaa mi-	
	45. wu-	xuun	kaa	dan-	yaan
				qaa-	baan